

Returadresse
Documaster, Karenslyst Allé 9
0278 Oslo, Norway

Dato 29.11.2018

HØRINGSSVAR NOU - "Fra kalveskinn til datasjø"

Viser til henvendelse 26.september 2018 om høring av NOUen «Fra kalveskinn til datasjø». Nedenfor følger Documaster sine kommentarer til NOUen.

Vi har tatt for oss følgende utvalgte områder:

- Formålsparagrafen og begrepsbruk
- Journalførings- og arkivplikten
- Overføring av data til utlandet
- Innsyn og GDPR
- Digitalisering for kassasjon
- Noark-standard

FORMÅLSPARAGRAFEN OG BEGREPSBRUK

I formålsparagrafen i den nåværende Arkivlova står det:

«Føremålet med denne lova er å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskingsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida»

Mens i det nye lovutkastet står det:

«Formålet med denne loven er å sikre dokumentasjon om samfunnet som skal kunne brukes til å forstå samtid og fortid, og til å bevare og videreutvikle Norge som rettsstat og demokrati.»

Her sier loven at arkivet er til for rettstaten, demokratiet og NÅTIDEN, og ikke bare den udefinierbare fremtiden. Dette er ikke nytt for mange av oss som jobber innen fagfeltet, men det er viktig at det kommer på trykk. Arkivet er viktig for de demokratiske prosessene og åpenheten i forvaltningen, spesielt i disse tider når de står under kraftig press, både fra mektige kommersielle og politiske aktører, er det desto viktigere at vi står hardt på slike prinsipielle standpunkter.

Allerede i bruken av språk ser vi store endringer. Mye av den arkivfaglige «sjargongen» har forsvunnet fra loven, og begreper som «kassasjon» har blitt erstattet med «sletting med hjemmel i lov». Dette er gjennomgående for hele utredningen, og må oppleves som utelukkende positivt.

JOURNALFØRINGS- OG ARKIVPLIKT

Før lovutkastet ble sluppet kom det flere innlegg hvor det ble fokusert på at journalføringsplikten forsvinner. Dette er en sannhet med modifikasjoner da virksomheter ihht. § 8 fortsatt skal dokumentere sin eksterne kommunikasjon. Det er jo dette som er journalføringspliktens essens (logging av ekstern kommunikasjon med offentlig forvaltning) og som var den opprinnelige intensjonen med kravet da det først oppstod. Dessverre har fokuset i stor grad ofte vært lagt på metoder for publisering, fremfor å sørge for at alt blir fanget opp. Men faktum er at så lenge fangsten er god, og strukturen på journalen er gjennomtenkt, er selve publiseringen et lite problem. Vi tolker det slik at selv om begrepsbruken endres, betyr det ikke mindre åpenhet, men mer. I dagens politiske klima må ikke økende mistro og tvil om andres motiver møtes med mer hemmelighetshold.

§8 åpner også i klartekst opp for automatisk arkivering av ekstern kommunikasjon. Siden dette er en forutsetning for i det hele tatt å komme i nærheten av en total dokumentfangst, er det ganske opplagt. At kommunikasjonen både registreres og sikres uten skjønnsmessige vurderinger er nært opp til Max Webers tanker om det rasjonelle byråkrati. Det offentlige som upartisk og regelstyrt aktør.

Som rapporten ganske riktig påpeker har deler av digitaliseringen av samfunnet allerede skjedd, og etter vår mening må arkivfeltet ta konsekvensen av dette, og bevege seg fremover raskere enn man har klart til nå. Skal dette være mulig å få til må man tenke på arkivet som en uavhengig entitet, og ta kontroll over kanalene som skaper dokumentasjonen.

På dette området åpner lovutkastet for muligheter (det blir beskrevet som digitaliseringsvennlig, noe som vi er enige i), men legger enda større ansvar over på de som skaper dokumentasjonen. Hele kapittel II av utkastet (§§6-15) pålegger organene et stort ansvar om å selv vurdere og beskrive sine dokumentasjonsbehov og plikter. For mange små aktører (slik som de minste kommunene) har dette lenge vært en kompleks oppgave hvor de i stor del har vært overlatt til seg selv. Dette er nå enda tydeligere. I tillegg er det også mange nye aktører som pålegges å følge loven, som utfører offentlige oppgaver eller eies helt eller delvis av det offentlige (§2b-c)

OVERFØRING TIL UTLANDET

I §21 åpnes det for «Overføring av digital dokumentasjon til utlandet» med forutsetning om risikovurdering og databehandleravtaler, selv om det også sies at ved langtidsbevaring skal en kopi av arkivene være i Norge. Vi ser behovet for å åpne for mer skylagring i utlandet, men ber om at man også tar innover seg at geopolitiske forhold kan skifte fort. Eller som vi skrev i vårt høringssvar til Menon-rapporten:

«De siste hundre år har vi opplevd depresjonen i tredveårene, fremveksten av fascismen, en verdenskrig, en kald krig, EU, spionasje, kollaps av en supermakt, framveksten av en ny og vi ser fremover mot en framtid som kanskje inneholder alle disse og mer. Arkivene er en av garantiene for at uansett hva som

enn skjer med oss som samfunn de neste hundre årene, vil mye av den grunnleggende samfunnsstrukturen og rettssikkerheten kunne dokumenteres og gjenskapes.»

Og som for eksempel Microsoft selv sier så er det ikke [nødvendigvis sikrere med dataene plassert på norsk jord](#). Altså er det ikke dataenes fysiske plassering som er det avgjørende, men skyleverandørens avtalevilkår og grad av datainnlåsing.

INNSYN OG GDPR

I §22-25 fastslås arkivinstitusjonenes ansvar iht behandling av personopplysninger. § 25a gir «registrertes rett til innsyn etter personvernforordningen artikkel 15 i den utstrekning innsyn vil kreve en uforholdsmessig stor innsats». Vi regner denne paragrafen som et forsøk på å stanse massive innsynsforespørsler, men potensielt utgjør den en fare for retten til innsyn, i og med at dårlig arkivhold fører til kompliserte innsynsprosesser.

Dette kan gi offentlige organer som legger liten innsats i å bygge arkivene sine, muligheten til å påberope seg denne paragrafen ved kompliserte forespørsler. Det bør forventes at tilsynsmyndighet legger stor vekt på at all ny dokumentasjon som skapes (for det som allerede er skapt er toget gått) følger kravene i § 16 «Krav til forvaltning av dokumentasjonen» til punkt og prikke, og da spesielt «16c», at dokumentasjonen må være anvendbar, tilgjengelig for all berettiget bruk og innsyn. Dette gjenspeiles også i portabilitetskravene i GDPR-standardene.

DIGITALISERING FOR KASSASJON

§ 29-3 åpner for «digitalisering for kassasjon», altså digitalisering for å kassere originalmaterialet, en idé som oppstod i forbindelse med den tidlige digitaliseringsbølgen i 2010.

Avslutningsvis slår utredningen fast ansvaret for koordineringen av privatarkivarbeidet på henholdsvis nasjonalt, og regionalt nivå hos staten og fylkeskommunen. Vi kunne her ønsket oss at loven gikk enda grundigere til verks, og tok eierskap til de viktigste sektorene Norge har (jfr det rapporten nevner om sektorvise bevaringsplaner). Privat sektor bør i hvert fall tildels måtte opprettholde både en viss gjennomsiktighet, men også dokumentere sin sektorvise påvirkning.

NOARK-STANDARDEN

Slakten av Noark-standardene som enkelte forespeilet etter at Menon-rapporten kom ut har heldigvis blitt skrinlagt (I Documaster sitt høringssvar stilte vi oss kritisk til dette – se vedlagt høringssvar under), men forslaget om en enklere, og mer presis Noark-standard ønsker vi velkomment.

AVSLUTNING OG KONKLUSJON

Vår konklusjon er at det står ikke mye grensesprengende i lovutkastet. Mye av innholdet er sunn fornuft, nødvendigheter som har framtvinget seg selv, samt en generalisering av «best practice» i løpet av de

siste årene. Men selv om det «bare» er sunn fornuft så er det fortsatt et viktig steg i riktig retning. Utredningen får på en god måte frem viktigheten av dokumentasjon og arkiv, både for ettertid og samtid. Tidligere innsnevrende begreper er fjernet og offentlige virksomheter blir selv ansvarliggjort. Dette er bra!

Det som derimot ikke finnes i utkastet til loven er gevinsten dette gir digitaliseringsprosessen for øvrig. Det lovutkastet pålegger oss er faktisk en forutsetning for i det hele tatt å lykkes med digitalisering. Mange nedprioriterer arkivbygging og dokumentasjonshåndtering når de digitaliserer arbeidsprosesser, og går derfor på en smell lenger frem i linja. En minimumstolkning av Arkivlova, og et religiøst forhold til et systems Noark-godkjennelse, i stedet for å bygge arkiver riktig fra begynnelsen av, har fått mange velmente digitaliseringsprosesser til å kollapse, eller gi dårligere resultater enn forespeilet. Flexibiliteten og kravet om egeninnsats som fremsettes av det nye lovutkastet, gir muligheter til å tenke nytt på en del områder, men synliggjør også ansvaret som ligger på oss i arkivfeltet. Dette er godt nytt, men krever også at vi må brette opp ermene og fokusere på det som er viktig. Ikke bare å poengtere alle problemene, men også på å løse dem.

Med vennlig hilsen,

Jean-Philippe Caquet, Senior Advisor

Espen Nergaard, Head of Sales

APPENDIX 1 - HØRINGSSVAR PÅ MENON RAPPORT – EVALUERING AV NOARK_STANDARDEN

Hvordan vurderer dere anbefalingene i rapporten?

Rapportens anbefaling lyder som følger:

«Ved bruk av en særegen norsk standard for arkiv bidrar Noark til et mer lukket marked for saks- og arkivsystemer i Norge. Dette bidrar etter vår vurdering til at norsk offentlig sektor ikke drar tilstrekkelig nytte av den innovasjon som foregår internasjonalt på feltet.

Tydeligere vektlegging på skjønn i fangst og utforming av dokumentasjon sammen med sterkere innslag av tilsyn kan trolig bidra til sterkere effekt på fangst og bevaring i en tiltakende mangfoldig dokumentproduksjon.

Den teknologiske utviklingen på IKT-området er formidabel og legger til rette for nye former for samhandling og dokumentasjonsproduksjon. Det er ikke gitt at man gjennom tekniske standarder for fangst og arkivering klarer å følge utviklingen, slik at man bidrar til at bevaringsverdig materiale fanges og bevares. Ved å i større grad lene seg på internasjonale ISO-standarder, kan en sikre et større mangfold i tilgjengelige sak- og arkivsystemer, og at en bruker systemer hvor flere enn bare norske aktører deler på utviklingskostnadene.

Større bruk av internasjonale standarder bør ledsages av lovverk og reguleringer tydeligere vektlegger plikt og skjønn i hva som skal fanges og utformingen på dokumentasjonen for å bevare bevaringsverdig materiale. Dette virkemidlet bør ledsages av økt tilsyn for å sikre at arkivverdig materiale faktisk arkiveres»

Dette kan være tilfellet, men trenger ikke nødvendigvis å være det. Kort oppsummert så oppfatter vi at rapportens beskrivelser og anbefalinger er basert på Noark-komplett (heretter benevnt som sakarkiv) og ikke har gått langt nok i å beskrive mulighetene som ligger i Noark-standarder til å frikoble saksbehandling (prosess) og arkiv (data), eller i å avdekke årsaken til at ikke flere offentlige virksomheter har benyttet seg av dette mulighetsrommet.

Og dette er det flere grunner til:

- Uheldigvis ble standarden til som et kompromiss med de eksisterende løsningene og forsøket på å lage Noark som en ren «records»-standard. Dette har ført til at mye av standarden handler om saksbehandlingsprosessene, og at disse fikk være veldig styrende for hvordan man fikk godkjennelse
- Man har tillatt leverandører å operere med lukkede datastrukturer, noe som har gjort innholdet i systemene lite tilgjengelige både for brukerne og for borgerne
- Det har i tillegg vært for få krav til fangst og kvalitetssikring av metadata som er det som gjør dataene lite tilgjengelige i utgangspunktet
- Delvis har dette ligget i bruken av systemene og delvis i hvordan standarden ble implementert i første omgang

En av de første implementasjonene av Noark 5 var Skipsregistrene som fikk en løsning laget av selskapet BOOS. Dessverre var det ikke dette som ble standard (at spesialiserte løsninger laget Noark-liknende datastrukturer), i stedet bredte det seg en oppfatning av at en «måtte» ha Noark komplett.

Det er vår påstand at det er koblingen sak- og arkiv implisitt i Noark komplett som har gjort at løsningene ikke har fungert tilfredsstillende på de fire punktene. Vi er langt på vei enige i evalueringens beskrivelse av situasjonen og utfordringene rundt sakarkiv/noark-komplett, men mener det er et generelt problem at en kaller det en evaluering av Noark-standarden i sin helhet når kun et begrenset bruksområde er vurdert.

Utfordringer med standarden som ikke er beskrevet eller er dårlig beskrevet

Rapporten tar opp Noark som et hinder for at nye (og også internasjonale) aktører kan etablere seg i markedet. Dette er en enkel forklaring på en mer sammensatt utfordring. Når Documaster skulle ut i markedet med vår første versjon av Documaster Arkiv i 2014 var den **første** store utfordringen vi støtte på rent innkjøpsteknisk; krav om 3 referansekunder på tilsvarende løsninger. Som ny aktør, med et nytt produkt, basert på et nytt tankesett, er det en veldig vanskelig oppgave å finne 3 referansekunder. Det ligger i sakens natur at man ikke kan fremdrive 3 referansekunder når man skal inn som ny aktør i et marked. Dette vil være tilfellet uavhengig om det er en Noark-standard eller ISO-standard som ligger til grunn.

En **annen** stor utfordring, som ikke er nevnt i rapporten, er at det innebærer en risiko å være den første kunden som tester ut et nytt produkt/nytt konsept/nytt tankesett. Det innebærer mindre risiko for en kunde å basere et innkjøp av et nytt system på et etablert tankesett og gjenbruk/kopiering av kravspesifikasjoner enn å være den som bryter vei. Dette er nok en stor bidragsyter til at 10 år etter lanseringen av Noark 5, så oppfatter markedet at det å skille sak og arkiv fortsatt er et nytt og risikabelt konsept (dog ser vi en forsiktig modning de siste 2 til 3 årene, etter at over 100 kunder har anskaffet en frittstående arkivkjerne av Documaster).

En **tredje** utfordring som ikke er nevnt i særlig grad er utvikling og forvaltning av et standard tjenestegrensesnitt. Nøkkelen til å få til en skalerbar og fleksibel systemarkitektur er å anskaffe løsninger med rike, åpne og stabile APIer/tjenestegrensesnitt. Og at disse helst er basert på nasjonale standarder. Pt. må systemleverandørene basere seg på standarder som enten er for snevre (GI-standarden) eller ikke ferdig utviklet (Noark5-tjenestegrensesnitt). Når det ikke finnes gode standarder å basere et API på vil det vokse frem proprietære grensesnitt. Dette øker kundens «lock-in» til valgte systemer og også kostnadene for nye aktører å etablere seg i et marked.

En **fjerde** utfordring som vi synes det blir tatt for lett på i rapporten er forvaltningsregimet av standarden. I standarden står det beskrevet at den skal versjoneres to ganger i året. Siden Noark 5 kom ut i 2008 har den blitt versjonert 6 ganger hvorav de fleste endringene har vært ganske små. Burde ikke da også versjoneringsregimet vært tatt opp til vurdering samtidig?

Den **siste**, og kanskje viktigste faktoren for å få økt graden av innovasjon og nyetablering innenfor dette området er å redusere arkivstandarden til det helt essensielle. Arkivstandarden bør være en standard for arkivering og derfor også kun omhandle krav til arkivering. Skal man utvikle løsninger basert på en stor og kompleks standard vil produktutviklingskostnadene og inngangsbarrierene i et marked være store. Et godt utgangspunkt for en 'minimumsstandard' kan være å si at Noark-standarden reduseres til det som er

kapittel 5 gjeldende Noark-standarden, og dermed la standarden kun sette krav til hvordan et arkiv skal struktureres.

Oppfatter dere at det er skjevheter i fremstillingen?

Punkt 2.2 (og 2.3 og 2.5) i oppdragsbeskrivelsen er slik vi oppfatter det veldig lite omtalt i evalueringsrapporten. De sentrale spørsmålene i vurderingen av Noark-standarden er de spørsmålene som Riksarkivet selv introduserte i oppdragsbeskrivelsen:

- I hvilken grad har innføringen av Noark 5 ført til endringer av løsningene som tilbys i markedet?
- Hva er drivere for og motkrefter mot videreutvikling av sak- og arkivsystemer som bruker spillerommet som Noark 5 åpner for?

Noark 5 muliggjør et skille mellom sak og arkiv, noe som har bidratt til at nye aktører har kommet på banen ved å tilby rene, frittstående arkivkjerner. At disse spørsmålene fra oppdragsbeskrivelsen ikke har blitt besvart i rapporten, samt at vi som leverandør av frittstående arkivkjerner ikke har blitt intervjuet, oppfatter vi som at det er sakarkiv som har blitt evaluert. Dette støttes opp under at sak- og arkivsystem fremkommer som begrep 68 ganger (sak/arkiv, sakarkiv, sak- og arkiv eller saks- og arkiv), mens arkivsystem kun fremkommer 20 ganger (og nesten ingen hvis man ser bort fra begrepslisten og oppdragsbeskrivelsen). Og når begrepet arkivsystem er brukt, så er det nesten utelukkende for å benevne sakarkivløsninger. Eksempelvis: «De elektroniske arkivsystemene i statlig sektor domineres av systemene ePhorte (Evry), Public360 (Tieto) og Websak (Acos)».

Documaster er en relativt «ny» aktør på markedet. Men vi syns det likevel er noe merkelig at vi ikke er nevnt i rapporten, eller at noen av våre over 100 kunder er intervjuet, da vi representerer et brudd med den tilstanden som nettopp beskrives i rapporten.

Documaster har lenge gått for skille mellom «arkiv» og «saksbehandling». Dette innebærer å løsrive seg fra definisjonen «Noark komplett» i standarden og heller fokusere utelukkende på å lage gode arkiver av høy kvalitet som det er lett å integrere seg mot.

Hvordan vil dere vurdere rapporten som utgangspunkt for videre utvikling av fagfeltet?

Siden rapporten har vurdert kun deler (Noark-komplett) av Noark-standarden mener vi at, hvis den skal benyttes som utgangspunkt for videre utviklingen av fagfeltet, så må den komplementeres med vurdering av resten av standarden. Altså må spørsmålene i oppdragsbeskrivelsens punkt 2.2 besvares og vurderes.

Ser dere fordeler og ulemper ved den standardiseringen som Noark har bidratt til?

Hva Noark-standarden har gitt oss muligheten til har vært å ha et standardisert format for hvordan et arkiv kan se ut hvor det er svært liten grad av tolkning nødvendig for å forstå innholdet. Som alle depotarkivarer kan skrive under på, er det allerede veldig vanskelig å tolke gamle systemer som har vært i bruk i 30 år eller mer. Hva da når våre etterkommere skal håndtere systemer som er hundre år gamle?

I Noark-systemer har det vært lite behov for tolkning. Dette gjør en «arkivstandard», en standard for hvordan arkiver er strukturert og hva metadata betyr helt uvurderlig, siden det er liten grad av tolkning for å forstå strukturene. Dette er også essensielt for digitalisering, fordi forutsigelige og entydige data gjør det mulig å integrere mot arkiver, uten å kjøre store og dyre prosjekter i forkant.

Andre innspill basert på evalueringsrapporten.

Arkivets oppgave har aldri vært «å følge» den teknologiske utviklingen. Et arkiv skal i prinsippet kunne eksistere over flere hundre år, også lenge etter at det har vært skapt, uten at innholdet i dem skal miste noe av validiteten samt at innholdet skal være minst mulig opp til tolkning av den som bruker det. Vi har en formening om at digitaliseringsbølgen vi er inne i nå kommer til å fortsette i samme tempo, men hvis man tenker på tallet «hundre år» innses man plutselig at mye kan skje. De siste hundre år har vi opplevd depresjonen i tredveårene, fremveksten av fascismen, en verdenskrig, en kald krig, EU, spionasje, kollaps av en supermakt, framveksten av en ny og vi ser fremover mot en framtid som kanskje inneholder alle disse og mer. Arkivene er en av garantiene for at uansett hva som enn skjer med oss som samfunn de neste hundre årene, vil mye av den grunnleggende samfunnsstrukturen og rettsikkerheten kunne dokumenteres og gjenskapes.

Teknologisk sett er det heller ikke mye som har endret hvordan arkivene beskrives, og kravene til god arkivering er relativt uendret, men prosessene som utfører dette har i liten grad endret seg.

Det den teknologiske utviklingen gir oss muligheter til er å lage bedre arkiver enn vi noensinne har hatt i historien. Muligheten til å fange og strukturere data uten at det fører til merarbeid er helt klart til stede, så hvorfor tar vi ikke skrittet helt ut? Vi ønsker oss i utgangspunktet at standarden reformeres, men at mye av det grunnleggende beholdes.

Noark som standard er et godt utgangspunkt og den inneholder ganske mange generiske elementer som brukes eller kan brukes av så å si alle systemer i dag. Det vi ønsker er at standarden reformeres og løses opp basert på de forslagene som lenge har kommet fra sterke stemmer i arkivmiljøene. Dersom Riksarkivet velger å reformere standarden, noe som vi mener er det beste alternativet har vi noen innspill:

1. Noark Komplette fjernes som konsept og kravene reformeres, justeres og gjøres til kvalitetskrav for offentlig saksbehandling
2. Arkivstrukturen løses opp og åpner for et mer avansert klassifikasjonssystem samt et bedre system for virksomhetsspesifikke metadata.
3. Partsdata raffineres
4. Grensesnitt/API gjøres til en del av standarden
5. Metadatakatalog utvides og inkorporeres i standarden.

En del av disse innspillene har vi allerede implementert i vår løsning, og vi deler gjerne oppsettet. Disse er fullt bakoverkompatible og vil antakeligvis også løse en del legacyproblemer, uten å hindre innovasjon. En godt vedlikeholdt arkivstandard er heller ikke noe hinder for å slippe inn utenlandske aktører og større konkurranse i det norske markedet.

Dersom Riksarkivet velger å lage en ny standard helt fra scratch, som er et annet alternativ, ser vi for oss at dette vil være en lang og tungvinn prosess, uavhengig av om man tar utgangspunkt i eksisterende ISO-standarder. Nåværende standard vil da uansett måtte eksistere som den er i flere år til, noe som i praksis vil si at vi stopper opp på dagens situasjon. Dersom en derimot fjerner kravet om å følge standarden i overgangsfasen, vil det i prinsippet være ekvivalent med å fjerne standarden i sin helhet.

Det tredje alternativet er å fjerne Noark i sin helhet. Dette er det mest «populistiske» alternative og det hintes fra Riksarkivet om at det kan være et ønskelig alternativ, muligens er dette for å fremprovosere en debatt, men hvorvidt det er spesielt konstruktivt er vi ikke nødvendigvis sikre på. Men en fjerning av standarden vil medføre en «free-for-all», hvor offentlige aktører vil velge de mest mulig lettvinde løsningene og ikke bry seg om dataene som ligger i bunn, slik at vi på sikt vil få større og større dokumentasjonsutfordringer. Skyteknologi er en enorm mulighet hvis den brukes riktig, men det er store utfordringer som må løses dersom vi kjører fullt frislipp av dataene våre i skyen. Er vi klare for dette, og har det noen hensikt?

Våre erfaringer både fra Sverige og fra det private næringsliv er at behovet for en standard er sterkt tilstede, også i store internasjonale selskaper. I Sverige har de startet på standardiseringsarbeide innenfor hvert fagfelt, ved hjelp av såkalte FGSer (Förvaltningsgemensamma Specifikationer). Dette tilsvarer en standard for å strukturere virksomhetsspesifikke metadata i Norge. Noe av problemet i Norge er at vi ikke har tilsvarende standard for virksomhetsspesifikke metadata, men erfaringer fra Sverige viser at dette er omfattende. Vi er av den oppfatning at i Sverige har de startet i feil ende; spesifisert FGSer uten å ha Noark, og at de derfor har større utfordringer enn oss.

Parallelt som vi har gått i markedet med en frittstående arkivkjerne for offentlig sektor har vi jobbet med å utvikle et arkivprodukt mot privat sektor. Vi har i produktutviklingsprosessen vært i dialog med flere titalls selskaper – alt fra bank og finans til entreprenørselskaper, advokatfirmaer og shippingselskaper. Våre funn tyder på at private selskaper kunne hatt store gevinster av å ha en løsning med en viss form for arkivstruktur i bunn. Med inntoget av GDPR har dette blitt desto mer relevant. Vi jobber derfor etter en hypotese om at vår Noark 5-kjerne kan være grunnplattformen også i det private produktet. Hittil tyder det på at hypotesen stemmer. Altså vi har betalende kunder på et arkivprodukt rettet mot privat sektor som er basert på Noark-standard.

Vi tror det finnes en god balanse i denne diskusjonen, og Documaster er klar for å jobbe tett sammen med Riksarkivet og andre aktører i et arbeid med å reformere standarden, og sørge for at digitaliseringen av Norge går videre samtidig med at arkivene styrkes og forbedres.

Med vennlig hilsen,

Anders Johnsen, CEO

Jean-Philippe Caquet, Senior Advisor